

دوماهنامه پژوهش در هنر و علوم تخصصی
سال ششم، شماره ۴ (پیاپی: ۳۶)، شهریور ۱۴۰۰، جلد یک

مطالعه بیش‌متن‌های ادبی در آثار هانیبال الخاص با توجه به نظریه ترامنتیت*

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۰۵/۲۱

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۰۶/۲۵

کد مقاله: ۳۹۱۲۶

آزاده لطفی پورنساچی^۱، تکتّم فرمانفرمایی^۲

چکیده

مقاله حاضر با عنوان "مطالعه بیش‌متن‌های ادبی در آثار هانیبال الخاص با توجه به نظریه ترامنتیت" است و در آن ۶ اثر هانیبال الخاص که متن شعر را در کادر نقاشی آورده، باهدف کاربردی و به روش توصیفی و تحلیلی موردبررسی قرار گرفته است. پژوهش حاضر بر اساس نظریه ترامنتیت و رویکرد بیش‌متنیت با مطالعات کتابخانه‌ای، انجام شده و در آن شعر به‌عنوان پیش‌متن و نقاشی به‌عنوان بیش‌متن بررسی شده است. بیش‌متنیت از اقسام ترامنتیت است که رابطه برگرفتگی و تأثیرپذیری متن را با متون قبل از آن بررسی می‌کند. تحقیق به دنبال جوابی برای چگونگی ارتباط شعر و نقاشی در آثار الخاص و چگونگی یافتن معنای آثار او با استفاده از رویکرد بیش‌متنیت است. یافته‌های پژوهش نشان می‌دهد که طبق فرضیه تحقیق، گرایش الخاص به ادبیات باعث خلق آثاری با درون‌مایه ادبی و برقراری پیوندی دوباره بین نقاشی و ادبیات در هنر معاصر شده است. وی مضامین شعری را با المان‌های نمادین، رنگ‌ها، فرم‌ها و حالات چهره نشان داده و حتی در برخی آثار با استفاده از فضای منفی، طراحی خطی و کاستن رنگ‌ها سعی در انتقال حس، عواطف و تصویرسازی شعر را داشته است.

واژگان کلیدی: ترامنتیت، بیش‌متنیت، هانیبال الخاص، شعر، نقاشی

۱- کارشناسی ارشد پژوهش هنر، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران شمال

۲- استادیار، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران شمال (نویسنده مسئول) farmanfarmagallery@gmail.com

*- این مقاله برگرفته از پایان‌نامه کارشناسی ارشد آزاده لطفی پورنساچی با عنوان "مطالعه بیش‌متن‌های ادبی در آثار هانیبال الخاص با توجه به نظریه ترامنتیت" به راهنمایی دکتر تکتّم فرمانفرمایی است.